

Izhaja vsaki četrtki ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Netrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Kiriaka št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdjevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petit vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Kaj hočejo liberalci?

Znano je, da so framasoni ali „freimaurerji“ najzagrizenejši sovražniki katoliške cerkve, papeža, škofov in duhovščine. Njih smoter ali namen je namreč mesto razodete vere vpeljati med ljudstvo neko človečanstvo (humaniteto), in je kolikor toliko srečno storiti le na tem svetu, ker, po njih mnenju, posmrtnega življenja ni.

Ker jim je pa v dosego tega svojega namena največja ovira katoliška duhovščina, zato so sklenili vpliv in moč le to na vsaki način vničiti. Njihove namere razkriva francoski časnik „Libre Parole“, kakor beremo v „Katol. Obzorniku“ s temi le podatki:

Masoni so dali za svoje člane novo navodilo, čegar vsebina je bila le ta: „Kazite zlorabo verskega fanatizma, odkrivajte napake duhovnikov! Vsi bratje in sestre, bodite kakoršnega koli stanu, ste dolžni objaviti vse napake in prestopke duhovščine, da se uniči njih avtoriteta, (veljava). Splošna dolžnost je bojevati se zoper menihe, izvojevati konec vsem samostanom, moškim in ženskim. Sodruga nujno prosimo, da se pouče o pridigah; kar je v njih imenitnega, naj si zabeležijo ter pošljejo vodstvu, da more to nastopiti zoper duhovščino. Vsega pripravila vredno je, z vsjo silo delati na to, da se zmanjša spoštovanje pred redovniki. Na deželi, kjer je lahko priti v dotiko z duhovščino, bi bilo vrlo dobro zapeljati duhovnika v kako neprevidnost ali neumnost, potem to naznaniti vodstvu, da se objavi in razširi po časnikih. Tudi je zelo dobro, če mogoče, zaupno in previdno zapeljati duhovnika, da pred pričami zabavlja zoper vlado, nje zastopnike, konstitucijo, zakone... To se lahko potem izvršno porabi!

K temu pripominja „Kat. Obzornik“: Ne moremo presoditi, je li bil ta akt francoskega časnika avtentičen (resničen) ali ne — dogodki zadnjega leta

na Francoskem vsekako pričajo, da so se masoni leta in leta ravnali po takih pravilih, naj so pisana ali ne.

K temu pristavljamo pa tudi mi: Dogodki zadnjih časov tudi pri nas pričajo, da so masoni in njih podrepaniki, liberalci, po teh navodilih urejevali svoje delovanje in časnike.

Nečemo tu popisovati, kako so si francoski masoni in liberalci pot gladili, da naskočijo kongregacijske ali redovniške trdnjave in jih porušijo, kako so se izmišljali grozovitosti in nesramnosti redovniških oseb, kako so jih potem tožarili, mučili in v ječe vlačili — saj je vse to vsem več ali manj znano.

Obrniti hočemo pozornost naših čitateljev le na dogodke, ki se pri nas, pred našimi očmi vršijo.

Kako pišejo naši „naprednjaški“ listi o naših duhovnikih? Zmerjajo jih kot fanatike, posvečene barabe, pope, derviše, celote, nevedneže, pobožne lažnike, pijance, nečistnike, sleparje, zapeljivce, lopove i. t. d. Razkrivajo njihove napake, katere si večinoma izmišljujejo, in jih potem s slastjo med ljudstvom širijo. Njih najeti ogleduhi pazijo na vsako besedico dušnih pastirjev, ki jo izgovorijo v kaki družbi, posebno pa v cerkvi, in ki ni njim po godu. O, s kakim veseljem in s kako škodoželjnostjo potem objavijo v svojih predalih tak grozoviti zločin! Tudi misijonarjem ne prizanašajo. Povsod jih zalezujejo: na altarju, prižnici in v spovednici.

Da, še celo menihi, kapucini in franciški sivi jim na poti. Tudi te zaničujejo in sramotijo kot lenuhe in požeruhe, ki Bogu čas kradejo in le jedo in pijejo, pa nič ne delajo. In zakaj vse to? Zarad tega — celemu svetu odkritosrčno pripoznajmo — je izjavil eden prvakov naših liberalcev, ker ena glavnih točk delovanja narodno napredne stranke teži na to, da se veljavnost duhovstva med priprostim našim narodom izpodkopuje in premišljeno izpodnese. Kako pa se duhovništvo veljava

zatre? Vzbuja se sovraštvo in zaničevanje do duhovnikov in sicer nameroma. Vprašamo, ali se to ne godi skoro v vsaki številki naših „naprednjaških“ listov?

Naši liberalci pravijo, da pišejo le proti duhovnikom-politikom. Mi pa vidimo, da njih delovanje je naperjeno ne le proti duhovnikom-politikom, ampak proti duhovstvu v obče, in proti katoliški cerkvi in veri. Navodilo, katero so izdali masoni, vestno izvršujejo tudi naši liberalci.

Katoliško društvo detoljubov v Gorici.

Misel o slovenskem sirotišču.

Vsled resolucije, ki jo je sklenil občni zbor „Slovenskega katoliškega delavskega društva“ dne 8. dec. m. l., oživel je tudi zanimanje za „Katoliško društvo detoljubov“. Misel o ustanovitvi slovenskega sirotišča v Gorici je vžgala med ljudstvom novo navdušenje. Toda priznati moramo, da je delo, za katero smo začeli agitacijo, v resnici veliko in težavno. Izvršiti se ga pač ne more v enem letu, niti v dveh! Začeto delo zahteva truda, požrtvalnosti in časa! To se je tudi na občnem zboru povdarjalo, kajti žrtve, ki jih goriški Slovenci prinašajo, so že dosedaj ogromne. Nova misel o slovenskem sirotišču naj bi vzbudila novo požrtvalnost za to društvo, naj bi pa ob enem podvojila požrtvalnost za „Šolski Dom“ in „Alojzijevisče“.

Da bi se zanimanje za to društvo vedno bolj širilo, in da bi misel o slovenskem sirotišču vedno bolj zorela, podati hočemo cenjenim čitateljem nekaj glavnih pojavnosti glede „Katoliškega društva detoljubov“.

Kdo more biti ud društva?

Ud temu društvu je lahko vsak katoličan brez razločka starosti ali spola, kateri v prospeh društvenih namenov:

„Ako jaz spolnim tvojo prošnjo, spolniš tudi ti mojo, kaj ne?“ vpraša mož.

„Prisežem!“ potrdi žena.

„No, kaj pa hočeš od mene“, vpraša Tone.

„Tone“, pravi priliznjeno žena, „kaj ne da mi izročiš tvojo pipo in mehur in vse drugo — jaz se tako bojim, da postaneš jetičen.“

„O srčno rad, Nanica, zakaj mi nisi že poprej rekla.“

„In ne bodeš več kadil?“

„Niti dima ne napravim“, odgovori Tone.

„Si že pridnen mož!“

„A tudi ti si pridna žena“, prilizoval se je Tone, „in gotovo mi izročiš tvojo kavo, sladkor in vse druge priprave za kavo — glej kava zastruplja kri, in vedno se bojim, da dobiš bledico.“

Žena je zarudela. Trenotek je obstala, a takoj z veliko naglico odgovorila.

„Srčno rada, Tone!“

„In ne pokušaš več kave?“ vpraša Tone.

„Tudi kapljice ne!“ odvrne žena.

Pogodba je bila sklenjena. Nana je vzela možovo pipo in tobak ter ju zaklenila v omaro. Ravno tako je storil mož s posodami za kavo.

1. Vsak dan moli molitvico: „Tobe o Jezus, prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, katere si odkupil s svojo drago krvjo“ in potem jedno „Češčena Marijo“ s pristavkom: „O Marija, pribožališče grešnikov in Ti sveti rednik Jožef, prosita za krščansko mladino.“

2. Plača v društvene namene vsaj 2 vin. na teden, ali če to ni mogoče, vsaj na mesec 4 vin.

Od tega časa, ko katoličan spolnaje ta dvojni namen, velja za pravega uda in se udeležuje duhovnih milosti in odpustkov. Zapisovanje imen ni strogo potrebno. Svoj pristop k društvu lahko naznamo ali naravnost društvenemu predstojništvu ali škofijskemu voitelju ali za to pooblaščenim prijateljem tega društva.

Kdo vodi društvo?

V Solnogradu je vsled pravil knezoškofijski ordinarijat odločil šest gospodov, ki so se združili v odbor in vodijo društvo za celo Avstrijo. Po drugih škofijah so odločene pripravne osebe za vodstvo društva, ki skrbijo za vse, kar je društvu v prospeh. V ljubljanski škofiji je v ta namen odločen g. spiritalni Michael Bulovec, v Mariboru g. Matej Skakel, v Celovcu g. prof. Jan. Huter, v Gorici g. dr. Andrej Pavlica.

Dohodki, ki se v raznih škofijah naberejo, porabijo se pred vsem v ravno teh škofijah v prospeh društvenih namenov. Ravno to velja za večje ustanove, zapuščine ali darila, ki pripadejo tje, kakor so namenjene. „Katoliško društvo detoljubov“ je pri vladi priznано društvo in ima pravico dedovati. (Dalje pride.)

Politični pregled.

Državni zbor. — Tako dolge seje, kakor je bila zadnja seja posl. zbornice, ki je trajala 54 ur, naš parlament še ni do-

Od tedaj so nastopili žalostni časi za oba. Oba sta hudo pogrešala svoje srčno tolažilo. Po dveh dneh bi se bila oba rada skesala, a noben ni hotel pričeti. Po preteku nednega tedna so pri obeh vtihnile prijazne besede, za nadaljna dva dni, sploh nista več spregovorila. Gledala sta se kakor strupeni kači. Po štirinajstih dneh pa se sploh nista več pogledala. Tone je predstavljal pepelnico sredo, žena pa veliki teden.

Slednjic je Tonetu vsa stvar postala preneumna. Zmislil si je zvijačo. Nekega dne, ko sta oba, seveda molče, sedela v kuhinji, neankrat Tone vstane, gre v sobo in se vrne z vsjo pripravo za kavo. Žena ga je debelo gledala, ali Tone ni spregovoril besedice. Zakuril je na ognjišču in začel žgati kavo. Ko pa je Tone pristavil še mleko k ognju, zapije žena:

„Kaj pa delaš?“

„Kavo pripravljam.“

„Za koga?“

„Za-se; ti itak ne smeš piti.“

„Ti tudi ne.“

„O, kaj pa še! Meni je prepovedano le kaditi.“

Oba sta umolknila. Tone je zmlel kavo, in čez četrto ure se je kava kadila

LISTEK.

Pogodba med zakonskima.

Izvrstna in čedna ženica je bila Božjakova Nana, le malo prestroga s svojim Tonetom. Znala pa je Nana tudi vladati v hiši. Njen jarem je bil lahak in sladak. Nana je bila namreč priliznjena, in se je znala tako smukati okoli moža, da je ugodil slednji njeni želji. Ako je namreč Nana rekla: „Ti možiček, ko bi ti še to in ono opustil, jaz sama ne vem, kako bi te potem rada imela“. In takoj je Tone odgovoril: „Ljuba moja, kedaj sem že hotel to storiti, pa sem vselej zopet pozabil; ravno prav, da si me na to opomnila!“

Tako je Nana svojega Toneta marsičesa odvadila, n. pr.: Tone ni pokušal več žganja, tudi piva in vina ne, ni šel nikdar več v krčmo, prodal je svojo lovsko puško, vrgel karte na ogenj, ni pljuval več po tleh itd. Tone že ni več vedel, česa naj ga žena še odvadi. I, seveda, jesti! In Tone bi jednostavno rekel: „Kedaj sem že hotel to storiti“. A jed mu je žena še privoščila. Pač pa je nekaj drugega že dolgo po strani gledala

Tonetovo pipo in tobačni mehur. A Tonetu je bila pipa nad vse.

Za vsa namigavanja boljše polovice jo imel gluha ušesa, ni je hotel razumeti.

Nekega dne pa je bila žena nad vse prijazna z njim, in Tone je v naprej vohal nevarnost.

„Ti Tone“, pravi žena, „tako si bled, ali ti ni dobro?“

„Še nikdar nisem bil tako čil in zdrav kakor ravno danes“, odgovori Tone.

„Ali tvoja barva, tvoja barva!“ —

Cele noči ne morem spati. — Vedno se mi zdi, da postaneš jetičen.“ — Tako Nana.

„Nana, nisem hotel dozvaj nič reči, ali ti si postala tako blede in rumena, noč in dan me skrbi, da ti pomanjkuje krvi; hotel sem že iti na božjo pot, da mi resno ne oboliš“, odreže se Tone.

Žena je ostrmelca, takega vgovora še ni čula iz moževih ust. Po krakem molku prične zopet Nana:

„Ti mož, jaz imam eno prošnjo, ti mi jo gotovo ne odbiješ!“

„Prav gotovo ne“, odvrne Tone,

„a tudi jaz imam prošnjo, katero mi moraš izpolniti.“

„Razume se, tu je moja roka!“ pritrudi žena.

Zivel. Zadnja seja poslanske zbornice, ki je pričela v četrtek dne 15. t. m. ob 11. uri predpoludne, trajala je s triurnim presledkom, do 4 1/2 popoldne v soboto. Če je že devetorica čeških radikalcev in čeških agrarcev bila v stanju vstrajati toliko časa, koliko časa bi pa se le vztrajali vsi češki poslanci, ako bi se hotelo premagati njih obstrukcijo s tem, da bi se jih hotelo utruditi, kar se je hotelo doseči in se je tudi deloma doseglo nasproti zgoraj omenjeni devetorici. Poleg tega je treba še opomniti, da je imela omenjena devetorica le devetnajst nujnih predlogov na razpolaganje in da ni mogla več priti do drugih, kjer je za vsak nujni predlog potreba dvajset podpisov, a jih devetorica toliko ni mogla spraviti skupaj, ker so Mladočehi sklenili, da zaustavijo obstrukcijo glede prve točke dnevnega reda, namreč gledé bruseljske pogodbe. Ako bi tega ne bilo, potem bi tudi nujnih predlogov ne zmanjkalo in tako bi obstrukcija trajala lahko mesece in mesece, predno bi zamogla zbornica po določilih sedanjega državnozbornskega pravilnika priti do razprave prvo točke dnevnega reda. Iz tega je razvidno, kako potrebna je preobnova državnozbornskega pravilnika, ako se noče še nadalje pustiti, da vsaka se tako majhna peščica poslancev onemogoči parlamentarno delovanje.

Torej posrečilo se je vendarle spraviti v soboto prvo branje zakonskega načrta gledé bruseljske sladkorne pogodbe pod streho ter ji zbrati poseben odsek, kateri ima nalogo, da se o tem predmetu posvetuje ter o njem poroča zbornici v jedni prihodnjih sej. Jutri ob 11. uri predpoludne ima poslanska zbornica zopet svojo sejo.

Avstro-ogerska nagodba. — V petkovi seji je ministerski predsednik dr. Körber površno označil razne točke in zakonske načrte, katere obsega nagodba med obema državama polovicama, ki se je sklenila dne 31. decembra 1902. Obris teh točk in zakonskih načrtov, katerega je podal dr. Körber poslanski zbornici, je napravil na poslance še precej ugoden utis in se že danes od raznih strani priznava, da je dr. Körber v resnici znal med nagodbenimi pogajanci, braniti koristi tostranske državne polovice. Sedanja nagodba, ki bode trajala 10 let, obsega marsikaj dobrega za našo državno polovico, česar se je pogrešalo v poprejšnji nagodbi.

Avstrija in gibanje na Balkanu. — Vsenemški listi so jako oplášeni napram vestem, da Avstrija namerava v najkrajšem času s svojimi četami zasedeti Sandžak-Novibazar in tudi pokrajino do Mitrovice. V slučaju, da se spomladi prično novi nemiri v Macedoniji, bi bila Avstrija, kakor zatrjujejo merodajni krogi, po berlinski pogodbi v to opravičena, ker bi se bilo bati, da se vstaja ne razširi v okupirane dežele. Vsenemci pa slutijo, da tiči za to namero Rusija, ki hoče okrepiť slovanski živelj v Avstro-Ogrski in s tem doseči, da se Bosna in Hercegovina priklopita naši državi. Vsenemci kričé, da se tako namerava pomnožiti moč Slovanov v državi. Resnica pri tem je, da Rusija in Avstrija bodeta napram macedonskim homatijam edini in če treba odločno postopali. Politiki spravljajo s to zadevo tudi v zvezo naredbo, da se vojaške čete lahko tudi

na mizi in razširjala prijeten duh po kuhinji. Nana je z očmi spremljala kavin dim, oblizavala ustnice in na vse pretege vdihavala kavin duh.

Čez nekaj časa vpraša Tone: „Hočeš tudi ti škudելico?“

„O Bog obvaruj“, zastoka žena, se mi prav gnjusi ta rujava voda.“

Tone pa je polagoma srkal kavo in cmokal z jezikom. Nana se že skoraj ni mogla več vzdržati, tako jo je mamil kavin duh. Naenkrat pa vstane in zgine v sobo. Hitro se vrne s pipo in mehurjem. Nabaše pipo, zažge in začne iz nje puhati kakor star vojak. Sedaj pa je Tone željno požiral tobakov dim. Zeval je kakor riba na suhem.

Nana pa ga vpraša: „Hočeš tudi ti jedno nabasati?“

„Lepa hvala“, odvrne Tone, „prihaja mi slabo, če samona tobak mislim.“

Tolika nevarnost za Toneta vsekar ni bila, pač pa je Nana čutila krta v želodcu. Naenkrat je postala zelena in blede, pipa ji je padla iz ust, sama pa se je zvrnila po tleh. Hitro skoči mož k njej in jo vzdigne. A ni mogla stati po konci. Tone jo je moral nesti v po-

nastanijo v Solah, in pravijo, da je za tako pomikanje avstrijske armade proti jugu že vse pripravljeno. Vsenemški listi pišejo, da je grof Lamsdorff radi tega prišel na Dunaj in se skliceval na neko interesno pogodbo radi Balkana mej Avstrijo in Rusijo iz leta 1897.

Macedonske razmere. — Bolgarski dopisnik lista „Kölnische Zeitung“ je imel te dni pogovor z nekim načelnikom macedonskih ustašev. Macedonec je rekel dopisniku, da ne pričakujejo Macedonci prav čisto nič od reform, katere je spravila turška vlada na papir. Koj v pomladi se zberó zopet macedonske čete, katerim prihité na pomoč bolgarski bratje. Bolgarski knez je prešibak, da bi zamogel ubraniti to gibanje in gotovo je, da prihiti ustašem na pomoč vsaj jedna tretjina bolgarskih častnikov. V Bolgariji je to dobro znano in zato skrbi že danes Bolgarija, da bode pripravljena na vse slučaje. Iz Carigrada pa se poroča, da je Turčija že sklenila pogodbo za nabavo 200.000 pušk Mauserjevega sistema.

Nemški prestolonaslednik se je 15. t. m. odpeljal v Petrograd. Namen potovanja ni znan.

Turški sultan v stiski. — Glasom najnovejših poročil iz Carigrada se nahaja turški sultan v precejšnji stiski. Na eni strani zahtevajo od njega temeljitih reform za vijačete v evropski Turčiji, na drugi mu pa primanjkuje energije ter drobiža, da bi izvel vse, kar se zahteva od njega. Diplomacije ga vznemirjajo v enomer, a tudi Seih ul-Islam mu ne da miru. Nedavno je imel ta v državnem svetu vpricho sultana nekako tak-le nagovor: „Kaj naj neki pričakujemo od države, v kateri so prazne džamije, a polne pivnice. Turške žene hodijo na prostem z nezastrižim obrazom, otroke nam vzgajajo nemške in francoske, po največ iz domovine pregnane odgojiteljice, naši častniki in uradniki pa popivajo doma in celo v uradu. A lah je obrnil svoj obraz od nas in od tu do popolnega propada naše domovine je le en korak.“ Te besede so na vse napravile zelo vničevalen vtis. Njih prva posledica je znana stroga prepoved pijančevanja. Vsak uradnik, kdor pije v javnem lokalu, izgubi službo. Vsled tega se doma tem bolj pije. V svoji veliki stiski se je sultan brzojavno obrnil do kneza Ferdinanda in ga prosil, naj ga ne zapusti. „Skušajva“, pravi sultan, „odvrniti katastrofo“, ki preti od skupnih sovražnikov Turčiji in Bolgariji.“

Dopisi.

Iz Štanjela. — Dne 19. t. m. so bile pri nas občinske volitve. Tacega boja gotovo Štanjel ne pamti. — V zadnjem času sta se namreč izcimile dve stranki, kobdiljska in štanjelska. Sporna zadeva je bila ta, da je hotelo dosedanje štarešinstvo imeti skupne vse občinske dohodke, tudi dohodke semnje v Štanjelu, češ da morajo nositi bolniške stroške skupno, katerih večidel pripače kat. občini Štanjel, naj delijo tudi dohodke vsi enako, t. j. skupno. Zato so Štanjelci z občinarji iz Hruševic in Lukovca precej kompaktno nastopili, da bi dobili večino v štarešinstvu. Enako so storili Kobdiljci. Volitve so izpadle tako, da je zmagala kobdiljska stranka s po-

steljo. V postelji je vzdihovala in stokala, kakor da se ji bliža zadnja ura. Tone pa je v enomer vpil: „Nana, kaj ti je, kaj ti je. Ali naj grem po zdravnika? Ali hočem poklicati gospoda župnika.“

In prišla mu je rešilna misel. Skočil je v kuhinjo in prinesel skledico kave. Strastno je žena posrkala kavo in za nekoliko časa prosila za drugo skledico. In Nana je trdno zaspala. Ko se je po treh urah prebudila, prosila je zopet skledico kave. In ko je še to spila, počutila se je prav dobro. — Tone pa je šel v kuhinjo in nabasal pipo. Ker je jedna stranka pogodbo prekršila, tudi on ni bil več vezan na njo. Ravno je bil iztrkoval prvo pipo, ko je Nana še vsa blede prišla v kuhinjo. Pogledala sta se in začela glasno smejati.

„To sva bila dva osla“, zavpila sta oba hkratu.

Nana si je nalila še peto skledico, Tone pa je nabasal drugo pipo. In sklenila sta novo pogodbo, glasom katere je morala Nana vsaki dan izpiti pet skledic kave, Tone pa pet pip izkaditi. In to pogodbo sta tudi zvesto držala do smrti.

močjo Kobolovec z 10 glasovi proti Štanjelsko-hruševski z 8 glasovi. Razpor je strogo gospodarskega pomena. — Govori se o utoku. — Upati je, da se kot modri može spozumejo ter skupno delujejo v splošni blagor občine.

Iz Cerkna. — Zvedeli so gotovo že tudi cenjeni čitatelji: „Prim. lista“ o sijajni zmagi krščanske-socijalne stranke v Cerknem na bivših občinskih volitvah. A zanimalo jih bodo gotovo še natančneje pojasnilo. Vse je naše — Gorenje župan, Kafol v Ravneh prvi podžupan, Cenc, Laurin, Johane mož, Štrukelj, Guštin, Polde itd. starešine, podpisa večši Andrej tajnik, Jožetov Peter obhodnik — tako se je glasilo iz naprednjaskih grl pred volitvami. In res — volitve so pokazale, da je vse njih, namreč celo štarešinstvo z županom vred, ko bi bili njihovi še volilci, ki bi volili to slavno štarešinstvo v megl. A volilci so bili večinoma drugega mnenja. Naprednjakom so škodovali še največ njih agitatorji, ki so natvezovali poštnim volilcem kar cele torbe lažij, ki so se dale pa kar prijemati. Laži o mlekarni, o občinski njivi odpirale so še takim volilcem oči, ki so bili poprej morda s črno-napredno stranko. Lep napredek! Napredek bi bil tedaj, če bi znesli volilci svoje krajcarje vsem naprednim oštrjem, ne pa imeli s pomočjo mlekarne in hranilnice lepo pol do varčevanja!

Korajža je upadla naprednjakom in po končanih volitvah v tretjem razredu se kar niso več prikazali na volišče. Kako je vaše prepričanje, slavni naprednjaki?!

Če ste se borili za poštna načela, zakaj se niste pokazali, dasi v manjšini?! Čakali ste seveda le, če vam pojdejo naši poštni može na limance, a vaš up je šel po vodi, le jadrajte za njim!

Sicer pa naprednjaki še stojé. Spomladi bodo nove volitve vsled rekurza, ki ga napravijo na kitajskega cesarja. Načrt volitvam je ta: 20 naših mož se zapre v kčemo pri Zlatorogu, 20 k žvanu na Želinu, 20 k Škodniku na Reki, 20 k Mihi v Stopniku. Ostane še 19 klerikalne večine. Tem sprosimo pri generalnem pokrovitelju naše stranke krvavo grizo za volilni dan. Moralna zmaga ho tedaj naprednjaška. Naprednjak.

Šebrelje. — Bralno društvo, ki je skoraj bilo zaspalo, se je začelo zopet oživljati. Zanimati so se začeli zanje posebno naši ukaželjni mladinci, ki se radi zbirajo v bralni sobi in čitajo razne družvene časopise. Lahko so v tem oziru Šebreljci v vzgled mnogim drugim hribovskim vasem, kjer se kmetje in zlasti mladi ljudje vse premošo izobrazujejo v tudi kmetom koristnih in potrebnih rečeh. Živelj vrli društveniki!

Iz baške doline. — V nekaterih vaseh v naši dolini vlada popolna prostost, tako tudi na Grahovem. Tam so nekateri liberalni mogočnejši neomejeni vladarji, ki ljudi tlačijo v svoj liberalni „žakelj“. Tam vlada prostost prav po liberalnem receptu. Po gostilnah, v katerih „Soča“ in „Primorec“ okužujeta zrak, je na steni sicer nabit policijski red, a se sploh ne polnjuje. Prav mnogokrat rajajo do belega dne, domov pa se vračajo s krvavimi glavami. Mladini pa se s tem daje priliko, da zapravlja zdravje in denar. Za enkrat pribijemo samo dejstvo, potem pa potrkamo na druga vrata.

V Nemškem Rutu so dobili lepo podporo za cesto; grožnja dobroznanega gospoda se ni izpolnila.

Na Grahovem nekdo ne more spat, ker ga straši množica „Prim. L.“, ki so se po novem letu nakopičili na grahovski pošti. Pravijo, da jih hodi po noči preštevati, a vsaka pošta jih prinese več. Potem se pa celi teden za brado drži.

Iz Bače pri Sv. Luciji. — Danes, 19. t. m., začela se nam je izpolnjevatí dolgoletna, vroča želja, začela se je delati od vseh nas toliko zaželjena cesta ob reki Bači od tukaj do Podmelca. Ta cesta bo neprecenljiva dobrota za vse kraje ob Baški dolini. In tej je od nekelej nasprotoval Tolmin, in sedanji državni poslanec g. Oskar Gabršček bi nam jo še zdaj rad vzel, ko bi mogel. In vendar so se našli mej nami taki, ki so hoteli, naj ga volimo za poslanca! — Toliko bolj pa se je za njo potegoval naš dični državni in deželni poslanec dr. Gregorčič. Bodi mu za to od vseh nas prisrčna zahvala! — Ker mora biti nova cesta dodelana do konca maja, delalo bo vsaki dan ogromno število delavcev. Že brž k začetku dela se je oglašilo krdelo hrvatov tam od Reke. Si-

romaki so komaj čakali, da so prijeli za pikone in drugo orodje. Naša Bača pa se zdaj povzdigne, bi rekel, do svetovne veljave. Imeli bomo po eni strani prekrasno novo cesto, po drugi železnico, v sredi mej obema bo tekla, kakor do zdaj, reka Bača, a v bližini bo velika železniška postaja. Kdor se ne bo hotel poslužiti ceste ali železnice, bo pa lahko plaval po Bači do postaje. Upamo, da bo z naprejem reka Bača tudi bolj pametna, da bo bolj spodobno tekla, ker se bo bala nove ceste in železnice, kajti do zdaj je razrivala in trgala našo lepo dolinico, kakor je le sama hotela. V družbi takih dvoh cest bo morala biti bolj pametna in spodobna.

Iz baške doline. — Boj pijančevanju, mora biti geslo domoljubov. Zeleti je, da se ta nekrvavi boj nadaljuje tudi v bodoče, da ljudstvo spozna, kateri je njegov najhujši sovražnik, ki hoče pogoltniti vero in narodnost. Nadaljevati morate ta boj, dokler Vaš glas ne doseže najskrivnejše gorske kočé, da se zdrami vse, kar se ni izgubljenega. Pobliznja opazovanja kažejo, da se je že globoko zajedla ta kuga sedanjega časa. Res potreben je boj proti pijančevanju, sobno še proti žganjepitju; katero se vedno bolj ukorenjuje na kmetih med gospodarji in delavci. Delavec, ki se vda žganju, svoja najboljša leta zapravi; ves svoj zaslužek porabi za žganje, na stare dni pa ga mora občina rediti. Sproti zapravlja kar zasluži, pride bolezen, je pa kmetu v nadlego. Naš kmetovalec prodaja v jeseni žganje, liter po 80 kr., dočim ga spomladi zopet kupuje, toda ne več po 80 liter, marveč po 1.20 gl. in še dražje. Iz tega se tudi razvidi, kako velike dobičke imajo nekateri prekupčevalci. To je tudi uzrok, da se v nekaterih krajih tako množijo zakotne žganjarije. Vem namreč za kraj, kjer imajo skoraj v vsaki hiši „šnops“. Ali naj se potemtakem ne množí pijančevanje. Ako človek zaide v kako tako „bajto“, mora misliti, da je v peklu. Tu čuje strašno preklinjavati duhovnike, vero, narodnost itd. Zadnji čas pa se žal tudi opazuje, da so poleg možkih začele pijančevati tudi ženske. Grd je pijanec, a še desetkrat ostudnejša je pijanka. Pijančevanje, posebno žganjepitje, se je po nekaterih krajih že tako vdomačilo, da ljudje niti ne vedo, kakošno škodo napravlja žganje. Zatorej le nadaljujte boj, neisprosen boj proti pijančevanju. Uspeh se mora pokazati, ako ravno ne tako hitro. Ako rešite le enega moža, le enega mladeniča, izmed sto, bodite zadovoljni. Zato le vedno naprej!

Iz Krejske občine. — Hvala Bogu dokončali smo sv. misijon. Hvala našemu č. g. vikariju, ki nam je oskrbel sv. misijon, hvala gg. misijonarjem in sosednim duhovnikom, ki so se trudili na prižnici in v spovednici. Udeležilo se je milosti sv. misijona vse ljudstvo, izvzemši nekateré zasleplence. Med temi je tudi stara žena, ki je tesno združena s Anđrejcem ter posebno goreče prebira umazanega „Primorca“. Ob minolih državno-in deželno-zbornskih kakor tudi občinskih volitvah naperjali so naprednjaki vse sile da zmagojo. A ob misijonu pa jih je zapustila vsa gorečnost. Mi pa zanje molimo, da jim Bog odpre oči.

Iz Idrjske doline. — Nad dvajset let je minulo, odkar smo mi gornji Idrjčani vložili prve prošnje na državni in deželni zbor, visoko vlado ter cestni odbor kanalski za novo cestno zvezo naših občin s Gorico. Ali še le sedaj so se spomnili tudi nas, ter je visoka vlada prevzela 80% stroškov za novo cesto do Vrhovljega proti Kobališču na Marjino Celje — Kostonjevo do Srednjega. Ostale stroške pokrije dežela in prizadete občine. Dosedaj smo morali vse svoje pridelke znositi na hrbtnu, in več ko dvajset nesreč se je zgodilo v tem času. Zato pa je med nami veliko veselje, ker se v kratkem času zgradi prepotrebna cesta. Zato se zahvaljujemo slavni vladi, gg. grofu Coronini in dr. Gregorčiču, cestnemu odboru kanalskemu in vsem, ki so pripomogli, da dosežemo prepotrebno cesto.

Iz rožne doline na Koroškem nam piše naš rojak: Ko so me poslali iz Gorice sem veselo potoval preko Kranjske na Koroško. Toda tam so mi hitro dali „marš-ruto“, ker so me takoj spoznali, da sem liberalec in se rad tudi polazem. Nihče me ni prijazno pozdravil, vsi so me srpo gledali. Če me je pa kdo v roke dobil, me je tako premikastil, da so mi vsa rebra pokala. Kaj sem pač hotel, kot pobrati pot nazaj v „Gorico“. Ko pa sem se vračal, glej so se še norčevali z menoj in vpili; Z

Bogom „Primorec“, srečno se vrni k tvojemu duševnemu očetu, k nam se ne povrneš več, med nami za lažnjive „Primorec“ ni prostora. In žalostem sem se zopet vrnil v gosposko ulico. — Tu vse mrgoli delavcev pri kopanju predora skozi Karavanke. Malo katera nedelja pa mine, da orožniki ne bi imeli opraviti z delavci. Pretep za pretepom se vrsti po krčmah. Tudi poboji so se že dogodili. In vse to izvira iz pijanosti. Nespametni delavci svoje krvavo zaslužene novce zapravljajo po barakah, v pijanosti pa pridejo z postavo navzkriž. Delavci so iz vseh krajev. Mnogo je Macedoncev in zelo veliko Hrvatov. Bog z Vami!

Novice.

Naročnikom. — Kdor nam današnje številke ne vrne, smatrali ga bomo naročnikom. Kdor noče biti naročnik, naj današnje številke zavrne. Prosimo tudi cenj. naročnike, da nam naročnino takoj pošljejo, da ne bo opominjanja pa tudi zamere.

Imenovanje. — Avskultant pri tukajšnjem okrožnem sodišču g. dr. Franc Bressan je imenovan za konceptista v železniškem ministerstvu.

Poroka. — Dne 12. t. m. se je poročil gospod Anton Černe, sin tomajškega župana in občinski tajnik v Tomaju, z gospodično Ljubico Mahnič, nečakinjo milost. krškega škofa dr. Antona Mahniča. Poroka je bila v Krku. Naše najprisrčnejše čestitke!

Za Alojzijevišče so darovali: gosp. Donat Premrou iz Cerkna 50 K; preč. g. Fr. Marinič 30 K; preč. g. Iv. Wester 10 K; Božidar Vesel 10 K; g. Anton Manzini, vikarij v Starem selu, 5 K.

Bog plati!

Za slovensko sirotišče v Gorici. — Za „Katoliško društvo detoljubov“ oziroma za slovensko sirotišče so darovali: P. n.: Božidar Petrevčič iz Cerkna 10 K, katere je prejela uprava „Prim. Lista“, Terezija Jalen 1 K, Terezija Cej 1 K, Alojzija Zavnik 1 K, Josip Medvešček 40 v, Marija Medvešček 40 v, Katarina Novič 20 v, Ivan Bajt krojač 1 K, Josip Komel iz Šempasa št. 45 1 K, Ivan Bednarik 1 K, tvrdka Ivan Drufovka 5 K.

Razprodaja knjige „Soc. vprašanja“ je vrgla še 5 K.

Bog obudi mnogo dobrotnikov ter jim obilo poplačaj!

Za zastavo „Slov. kat. delavskega društva“ v Gorici. — P. n.: Josip Soban 1 K, Jos. Pavlica, župan, 2 K, Ivan Leon 50 v.

Delavski vinar. — „Nekdo“ nam je poslal za „Slov. kat. del. društvo“ 5 K. Srčna hvala!

Za „Šolski Dom“ je prejela uprava „Prim. Lista“: Anton Manzini, vikar v Starem selu 5 K; Ivan Košir v Oblokah 5 K.

Slovenska Čitalnica v Gorici naznanja častitim p. n. članom kakor tudi vabljenim neudom, da priredi odbor v tekoči predpustni dobi 3 plesne vaje ob sobotah (začetek ob 8. uri zvečer) in običajni veliki ples zadnje predpustno nedeljo 22. febr. t. l. — Prva plesna vaja je bila dne 17. t. m.; naslednjim plesnim vajam pa iz različnih ozirov dnevi se niso določeni, ampak se bodo določili dogovorno z udeleženci prve vaje dne 17. t. m. Pri plesnih vajah se bo sviral na klavir; pri velikem plesu sviral bode vojaški orkester. Za veliki ples izidejo posebna vabila.

C. kr. kmetijska družba. — V nedeljo se je vršila v novih prostorih c. kr. kmetijske družbe goriške dopolnilna volitev petih odbornikov v centralni odbor in sicer za skupino mesta Gorice in za goriški sodni okraj. Izvoljeni so bili gg.: Prof. Čebular, Jakončič Anton, Klančič Anton, Mervic in dr. Tuma. Dosedaj so bili iz te skupine voljeni samo Italijani.

Razširjenje artilerijske vojašnice. Artilerijska vojašnica se razširi še za jedenkrat toliko, kakor je sedaj. Vanjo hočejo spraviti vse štiri tu nahajajoče se baterije, ki se s časoma pomnože še za dve.

Družba sv. Mohorja. — Bliža se čas, ko bo treba odposlati udnino za družbo sv. Mohorja v Celovec. Prosimo vse dosedanje ude, naj zvesti ostanejo in naj poskrbijo, da še drugi pristopijo. Udnina iznaša 2 K na leto. V Gorici se udnina plačuje pri g. cerkovniku Jos. Čigonu v stolni cerkvi.

Porotne obravnave. — 3. februar, proti Petru Fakin in Porselli radi tatvine; 4. febr. proti Mile Mesiču radi tatvine in Karolu Miheliču radi posiljenja; 5. febr. proti Ant. Cabeju radi težke telesne poškodbe; 6. febr. proti Battistella radi umora; 7. febr. proti Ivanu Škrku radi umora (je bil že obsojen v Trstu, in sicer na smrt); 9. febr. proti Debiasiju radi tatvine; 10. febr. proti Val. Mišigoju radi uboja; 11. febr. proti dr. Rojcu radi žaljenja časti potom tiska; 12. febr. proti Belletiju radi ponarejanja denarja; 13. febr. proti Jož. Pontoniju radi žaljenja časti potom tiska in proti Jož. Boju radi posilstva.

Poslopje nekdanje okr. sodnije v Gorici se podira. Sedanji lastnik je hotel poslopje predelati, ali pri popraviljanju so jemali kamenje iz tal ter razdevali spodnja okna. To pa je provzročilo, da se je začela stena v ulici sv. Antona nasproti Kopačevi hiši izbočevati ter je v terek nastala velika nevarnost, da se posuje cela nekdanja „pretura.“ Delavci so zbežali, potem pa so podprli poslopje ter zaprli promet po ulici Sv. Antona in po ulici Croce. Zdaj se hiša podira.

Opeka mu je padla na glavo. — Ivan Sardon iz Orehovelj, stanujoč na goriškem gradu, opravil težaka dela pri popraviljanju neke hiše v Glediški ulici. — V četrtek je vzdigaval opeko. Pri tej priliki pa mu je padel z visočine kos opeke na glavo ter ga tako močno ranil, da so ga morali koj spremiti v bolnišnico.

Kmetijski shod v Prvačini obnesel se je prošlo nedeljo prav veličastno. Okoli 400 kmetovalcev napolnilo je veliko šolsko sobo in šolski hodnik prav do zadnjega kotička. Potovalni učitelj Ant. Štrekelj govoril je, kako je treba vzgojiti vinograd z ameriškimi trtami, šibal je pogreške, ki se delajo po Vipavskem v tem pogledu ter odgovarjal na različna stavljenja vprašanja. Za njim je govoril vodja kmetijske šole g. Dominko o namenu in vredbi novega vinarkega društva. Udeleženci so poslušali z največjim zanimanjem te govore ter prosili govornika, naj bi prišla pogostoma med nje.

Kmetijski shodi. — Kakor v Prvačini imel bode potovalni učitelj Anton Štrekelj shode tudi po drugih krajih. Prihodnji takov shod bode v nedeljo v Velikih Zabljah po občnem zboru tamošnjega vinarkega in sadjarskega društva. Govor bode o brezobrestnih posojilih ter o našem sadjarstvu. Naslednji dan, v ponedeljek 26. t. m. razkazoval bode g. Štrekelj na društvenem zemljišču v Dobravljah, praktično kako je napraviti sadovnjak. Naslednjo nedeljo, t. j. 1. februarja bode shod v Št. Ferjanu, a na svečnico v Ribenbergu.

Vipavska železnica. — V kratkem dobimo na vipavski železnici še jeden tretji vlak, ki bode odhajal iz Gorice v Ajdovščino okolu poludne.

Bohinjska železnica. — V terek so dovršili politični obhod bohinjske železnice od Podbrda do Št. Petra. Postaja pri Sv. Luciji se bode imenovala Sv. Lucija-Tolmin in kolodvor se pomakne bližje k Sv. Luciji nego je bilo namenjeno v prvotnem načrtu. V soboto je bil politični obhod v Solkanu. Zastopniki občine so zahtevali, naj se v Solkanu napravi postajališče in nakladališče za tovarno blago. To zahtevo je tudi podpiral zastopnik gozdnega ravnateljstva. Komisija je tudi temu pritrčila, in tako dobi Solkan svojo postajo. Tudi zahtevi občine, naj se železnična proga čez državno cesto spelje tako, da ne bo ovirala prometa, je komisija pritrčila. Preložena državna cesta pojde skozi predor pod železnico. Pri Občinah so že začeli delati predor.

Nesreča. — Na Prevalih pod Sv. Goro odpustil je žljaf pri vozu kmeta Zavertanika, ko je vozil drva iz Skalnice. Voli niso mogli voza zadržati in je Zavertanik prišel pod voz. K areči so delavci, vračajoči se s Skalnice, opazili nesrečo, ter ustavili voz in moza rešili gotove smrti. Zavertaniku je kolo pomastilo nogo.

Zgorel je v Gradišču otrok Štefana Klinca, rodom iz Vipulž. Otrok je na ognjišču popolnoma zgorel.

Iz Slapu pri Idriji nam poročajo, da se snuje društvo treznosti. Glavni snovatelj tega društva je baje „Žganjar“ na Slapu. Somišljeniki njegovi uvidevajo, da je voda najboljša in najcenejša pijača, ki se prilega posebno suhim ponedeljčkim

glom. Društveni shodi bodo v „bajti“ ob čisti Idriji.

V Podmencu je imela kmetijska čitalnica občni zbor. Hud prepir se je vnel radi naprednih časopisov. Nekateri naprednjaki so hoteli, da čitalnica naroči tudi liberalno „Sočo“. Neke napredni mladenič je predlagal, da bode „stari Jakec“ brezplačno napredne liste posojeval čitalnici. A dobil je takoj odločen odgovor. Stari Jakec pa naj se raje pripravljaja na smrt, namesto da čitalnici vsiljuje svoj napredni gnoj.

Na Ponikvah so pri občinskih volitvah tudi padli liberalci. Ostal je v starejšinstvu sam liberalni Podmejer iz Rakovca, ki pa le caplja za drugimi.

Odlikovana orožnika. — V Nabrežini so na slovesen način pripeli orožnikoma stražmostru Matiji Funderle in četovodji Gotardu Grosu srebrna križca za zasluge. To odlikovanje sta dobila, ker sta pri veliki nesreči v Sesljanu, pri kateri je padlo pet žrtev in orožnik Winkler, ne meneč se za smrtno nevarnost, nevorno delovala, da ni padlo še več žrtev.

Razpis natečaja za en stipendij iz ustanove Franca Ulzmana v letnem znesku 570 K za dijake srednjih ali višjih šol, iz rodbine obitelji ustanoviteljeve, eventualno za take, ki so pristojni v občini Tomaj, ali v občini Lanišče in končno za dijake tržaške okolice.

Prošnje je predložiti do 15. februarja 1903 c. kr. namestništvu v Trstu. Natančnejši podatki se pozvedo na c. kr. namestništvu, na c. kr. okrajnih glavarstvih v Sežani in Kopru, na mestnem magistratu v Trstu, v občinah Tomaj in Lanišče ter od ravnateljstev srednjih šol.

Ptiček v pasti. — „Edinost“ poroča nasledujo mišno dogodbico: V Misljeh na Krasu, je bil nekaj premožen posestnik. Po njegovi smrti sta se dva dediča za premoženje tožarila že 15 let. Bila sta v velikem sovražtvu. Miha Čergolj stanuje v neposredni bližini male hišice svojega nasprotnika, v kateri pa ne stanuje nihče. Ta hišica je bila pokrita s slaninato streho. Dne 12. t. m. je močno deževalo. Žive duše ni bilo na vasi. Ta prilžnost je zelo mikala Mihca, da bi se masčeval. Vzel je sekuro in smuknil je v hišico svojega nasprotnika in hajd na delo. Razsekati je hotel namreč strehi vezi, da bi se sčasoma podrla. Ali nesreča je hotela drugače. Ko je presekal strešno vez, podrla se je hkrati slamnata streha in pritisnila k tlom masčevalca tako, da ni mogel uiti. Poskušal je sam natihoma popihati, pa ni bilo mogoče, ker je bila teža strehe prevelika. Prisiljen je bil vpiti na pomoč, na kar so pritekli sosede, ki so z veliko težavo osvobodili vjetega ptička, ki je že precej poškodovan pobral se v postelji, zapustivši sekuro na mestu nezgode. Ta dogodek je provzročil mnogo smehu ter je dokazal zopet resničnost pregovora, ki pravi: Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.

Korak naprej. — Dosedaj je višje dež. sodišče v Trstu v slovenskih pravih izdajalo nemške ali italijanske izvirne razsodbe, katere je vstrično spremljal slovenski sprevod. Sedaj pa so na tem višjem deželnem sodišču začeli izvirne razsodbe izdajati v slovenskem jeziku, kar vsakako pomenja korak naprej do enakopravnosti v sodni stroki.

Volitve v Trstu. — Tržaško namestništvo je obvestilo magistrat, da se vrše volitve v mestni in deželni zastop tržaški in aprilu in maju tek. leta. Slovenci so imeli prvi shod v Rokolu.

Grozna nesreča. — V petek je šla Ana Perhavc, stanujoča v ulici del Rivo št. 12, v novo luko po opravku. Medpotoja je naletela na nekaj raztresene kave. Videča druge ženske, ki pobirajo po tleh, se je tudi ona sklonila, ali — zadnjikrat v svojem življenju. Ne pazeča na železniške vozove, katere tam vedno premikajo, je reva prišla pod tak voz, kateri jej je odtrgal obe nogi pod kolenom. V sled silnega adtoka krvi je takoj nastopila smrt. Truplo ponesrečenke so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Juštu.

Redar žrtev svoje službe. — V soboto zjutraj ob 6 uri so našli v Lloydem arzenalu v Trstu v stražnici stoječi ob morskobrall, redarja Padovana ležati na tleh brez zavesti. Nastopil je službo o polnoči. Ker je stražnica slabo zavarovana proti zimi in je bilo zelo mraz, zapalil si je okoli 3. ure par kosov sladkega oglja. To ga je omotilo, da je zaspal in zmrznil. Z močnim drgnenjem so ga nekoliko oživili ter ga na to prepeljali v bolnišnico. Upanje je, da ga rešijo.

Na smrt obsojen prijet na Reki. — Francoskega podanika Riharda Luciena je prijetla reška policija, ker je poskušal ulomiti v neko stanovanje. Sedaj se je zanj oglasila pariška policija. Pred meseci je bil Lucien pred pariško vojaško sodnijo obsojen na smrt, a posrečilo se mu je uiti, predno so izvršili obsodbo. Francoska policija ga je zasledovala kot dezerterja. Sedaj bo Lucien izročen svoji domovini, kjer mu bo v kratkem upihnjena luč življenja. Umevno je, da Lucien nima prav nič domotožja.

Zbornični svetnik ponarejalec denarja. — Po triletnem iskanju se je laški policiji posrečilo odkriti v Vidmu ponarejalnice denarjev. Doselej so radi tega prijeli 30 oseb, mej njimi je tudi svetnik trgovske zbornice Giorggetti.

Nadobudna mladina. — V petek so dijaki VII. razreda ljubljanske realke izostali od pouka, ne vedoč, da se akademična svoboda začena še le po maturi.

Po nedolžnem zaprt. — Jakob Avžner je bil 28 let zaprt v Karliavi pri Gradcu. Bil je radi požiga v dosmrtno ječo obsojen, ker ste dve priči krivo prisegli. Lansko leto je nekdo na smrtni postelji pred pričami izrekel, da je bil on tisti požigalec, in da je Jakob Avžner po nedolžnem zaprt.

Pošta in brzojav. — V Avstriji se je l. 1901 število poštnih uradov pomnožilo od 6805 na 7438. Pošta je imela 13269 milijona pošiljatev. Število brzojavnih postaj se je pomnožilo od 5466 na 5599. Oddanih brzojavk je bilo 154 milijona. Uslužbenega osebja pri poštnih in brzojavnih uradih je bilo koncem 1901 leta 41.248. Pošta in brzojav sta prinesla državi 1901 leta dohodka 111.042.862 K, izdatki pa so znašali 105.415.341 K, tako da je bilo dobička 5.627.528 K.

Benetke v nevarnosti. — Pred dnevi je izšla odredba, da se takoj izprazni Markova knjižnica iz palače dožev v Benetkah, ker so se v zidu pokazale nevarne razpokline.

Nemško-nacionalni poslanec Schreiter pogorel. — Posl. Schreiter je tožil delavca Müllerja, ker mu je ta nekoč rekel „podel lažnik in obrekovalec“. Pri obravnavi v Pragi je Müller dokazal svojo trditve in bil oproščen. Müllerjeva trditve je torej sodniško dokazana.

Zapeljivec in slepar na kmetijski šoli. — V Plznu imajo nečedno dogodbo. Tam je pomožni učitelj na dekliski šoli Storkan v preiskavi zaradi nenravnih dejanj s šolskimi deklicami. Storkan je pa bil tudi tajnik kmetijske družbe in v vodstvo plzenske kmetijske šole. Kot tak je več let sleparil. Doselej so mu dokazali čez 10.000 kron defraudacije.

Zopet lep liberalni mestni poslanec. — „Reichsposta“ je priobčila razkritja o liberalnem dež. poslancu in županu iz Amstettenu, Schmidlnu, ki je bil pri zadnjih volitvah izvoljen v deželni zbor z malo večino. Dolže ga, da je kot mestni župan napravil pobotnice za dela, katera niso bila nikdar izvršena. Deželni odbor je liberalnega župana pozval, da izpovedovalce toži in dokaže svojo nedolžnost.

„Zlato poljsko srce“. — Pred nekaj dnevi je umrl kapucin o. Waclav Nowakovski. Bil je izboren redovnik in domoljuben Poljak. Ob poljskem vstanku l. 1864 je padel njegov brat Karol, ki je bil slikar, v Roke Rusom. Pater Waclav je rešil brata, da se je preoblekel v njegovo oblačilo, in Karol je ušel v kapucinski kuti. Waclava pa so gnali v Sibirijo in tam je mesto svojega brata osem let težko delal v rudokopih. Ginljiv zglede bratske ljubezni!

Mrličeva ovadba. — Janez Deherty stal je v Skigi na Irskem obtožen, da je umoril lastnega sina. Stari Deherty se je hotel poročiti z mlado deklico, a tej ženitvi protivil se je sin. Zaradi tega sta se oče in sin sprla in v prepiru je oče ustrelil sina. Pri sodnijski razpravi spovedal je oče, da je z nekim sorodnikom mrtveca hotel nesti z dvorišča v sobo. Pri tem se je pa morilec svojega sina grozno prestrašil, ker je mrtvi sin kazal z roko v nebo, kakor ga bi hotel Bogu tožiti. Sodni dvor ga je obsodil na vislice.

Priporočamo domačo tvrdko I. Drufovka v Gorici, katera je danes v svoji stroki največja, ter svojim odjemalcem dobro in solidno vstreza. Opozorjamo na današnji oglas na četrti strani.

Za kratek čas.

Neobdruženo prese. — Neki ljubljanski meščan je pred mnogimi leti, okoličanski vasi zaklal prešiča. Da bi na mitnici ne plačal daca, spravil je meso pod sedež v svoji kočiji ter se peljal v mesto. Med potoma najde starega znanca, v pijanosti brez zavestnega ležečega v jarku ter ga pobral na voz. Na mitnici ga paznik vpraša, jeli nima na vozu kako dacu podvrženo blago. „O seveda.“ odgovori meščan, „prese imam na vozu, tu zadej je!“ — „Kaj!“ zavpije paznik, „dvonožno prese?“ Tako ni še podvrženo dacu. Skrbite le, da je srečno pripeljete domov.“

Sprememba v žival. — V večji družbi je neki napredni razsvitljence z vsemi mogoči dokazi potrjeval svojo trditve, da človek se po smrti spremeni v žival. Pošten krščanski obrtnik ga zavrne: „Pa se ne bojte, da postanete še enkrat osel?“ — „Ni strahu“, pristavi drugi, „kar je kdo že, ni treba šele postati!“

Tržne cene.

Za 100 kg.	
Kava: Santos	K 190 — do 200 —
„ Sandomingo	„ 240 — „ 260 —
„ Java	„ 240 — „ 260 —
„ Portorico	„ 260 — „ 280 —
„ Ceylon	„ 320 — „ 360 —
Slakdor	„ 88 — „ 89 —
Špeh	„ 160 — „ 180 —
Petrolij v sodu	„ 32 — „ 33 —
„ „ zaboju	„ 10 50 — „ 11 —
Maslo surovo	„ 170 — „ 190 —
„ kuhano	„ 200 — „ 220 —
Otrobi debele	„ 10 40 — „ 12 —
„ drobne	„ 10 40 — „ 11 —
Turšica stara	„ 16 40 — „ 17 —
„ nova	„ 15 — „ 16 60 —

Moka ogerska:
št. 0 K 30 — št. 1 K 28 80 št. 2 K 28 20
„ 3 „ 27 80 „ 4 „ 27 — „ 5 „ 26 —
št. 6 K 24 —

Andrej Mikulus,

ključavničar v ulici Vetturini št. 6.
sprejema vsakovrstna dela po naročbi ter izvršuje točno po pošteni ceni.

Peter Lukman

priporoča slavnemu občinstvu krojaško delavnico

v Gorici na Kornju št. 9.

Oznanilo!

Dobro priporočena zavarovalnica išče potovalnega zastopnika za Goriško in Istro. Stalna mesečna plača in visoka provizija. Prošnje opremljene s „curriculum vitae“ naj se izvolijo poslati na upravnništvo „Primorskega Lista“ v Gorici, v Semeniški ulici hišna številka 16.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krēmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Čestitka za
hvevfranko

Tovarniška zaloga usnja, tvornica nadplatov, izdelovalnica jermenov, bičev itd. Glavna zaloga voščila v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Kupuje surove kože po dnevnih cenah v velikih in majhnih množinah.

Ustanovljena leta 1808.

Telefon št. 82.

I. DRUFOVKA - GORICA

Glavna zaloga in pisarna v Gosposki ulici 3; podružn.: Gorica Raštel 3, Sežana, Krmin.

Se ne boji
konkurence

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

ZAHVALA.

O priliki prebriske izgube našega ljubljenelega soproga, očeta, brata, sina in strica, gospoda

Franca Marusič-a,

posestnika, krēmarja, zidarskega mojstra, podžupana in čitalničnega odbornika,

izreka podpisana družina svojo iskreno zahvalo č. duhovščini solkanski, č. g. vikarju kromberskemu, č. g. kuratu grgarskemu, č. oo. frančiškonom na Sv. Gori, dalje gg. pevcem za ginljive žalostinke, sl. županstvu in „čitalnici“ za spremstvo in darovana venca, sorodnikom in ostalim darovateljem krasnih vencev, ter prijateljem in zancem iz Solkana, Kromberga, Ajševice, Grgarja in št. Mavra, ki so spremili ranjkega k večnemu počitku in mu skazali s tem zadnjo čast.

Žalujoča družina Marusič.

V Solkanu, dno 16. januarja 1903

PETER COTIČ

čevlarski mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 14.
priporoča svojo delavnico.

15%

pod navadno ceno
razprodaja
radi poznega zimskega časa

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podobleke, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluse, volno, kožuho, zimске čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

Naznanilo.

Znana in zelo obiskovana gostilna

„Tre amici“

v ulici Via Caserma se je preselila v Nunsko ulico (Via Monache) v prostore, kjer je bila dosedaj starodavna gostilna pri:

„Belem zajcu“

(„Al lepre bianco“)

Postrežba in jedila izvrstna; toči domača črna in bela vina, vse po zmernih cenah. Z gostilno so združena tudi prenočišča za goste in hlevi za živino. Za obilno udeležbo se priporoča udani

Ivan Krpan,
gostilničar.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najeeneje kupovališče niruberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjizice.

Hišna obnava za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmi in trgih ter na deželi.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da ngine o kratkem času omotica in šivotna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

(Varstvena znamka)

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI
v Gorici.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zaboječkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu, in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, lastni izdelek gotovih oblek in površnih suknj. Cene prav solidne!

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga médu pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečer v Gorici, ulica sv. Antona.